

چند نکته در باب چگونگی تهیه الگوی پیشرفت

دکتر صادق واعظزاده

در پاسخ به چستی الگوی پیشرفت، آن را برنامه تحول مطلوب اجتماعی دانستیم. بنابراین در جریان پیشرفت، قوه عاقله اجتماع اولاً باید سنت‌ها و قوانینی را که جامعه بر طبق آن تحول می‌یابد و گریزی از آن نیست، بشناسد و ثانیاً به هدایت و تربیت و تسریع تحول همت گمارد و آن را به "تکامل" به سوی نهایت مطلوبی که هم مقدر است و هم خود آن را می‌آفریند، برساند. منطقی است که هر الگوی پیشرفتی بر فلسفه و نظریه‌ای ویژه مبتنی باشد. انتظار می‌رود نظریه راهنمای پیشرفت اسلامی ایرانی، پیشرفت را به عنوان واقعییتی یگانه با عدالت تعریف کند. این نظریه‌پردازی به همت اندیشمندان در حوزه وسیعی از رشته‌های علمی و اسلامی وابسته است. اما فلسفه‌پردازی و نظریه‌سازی قابل برنامه‌ریزی نیست. لذا ضمن مطالبه و ترغیب نسبت به آن، نمی‌توان تهیه و تدوین الگو را معطل آن ساخت. با این همه، در تهیه الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت، تدوین مبانی نظری که در عمل، هدف‌های غایی جامعه پیشرفته است با استفاده از آموزه‌های اسلامی نقطه آغاز مناسبی است.

علاوه بر آن، انتظار می‌رود قرآن پژوهان و جامعه‌شناسان متبحر، سنت‌ها و قوانین اجتماعی را که همواره مطالعه و تحقیق کرده‌اند با نظر به تهیه الگو تدوین نمایند و گروه اخیر با انطباق آن بر جامعه امروز ایران نیروهای پیشران تحول اجتماعی را معرفی کنند و نقش بهینه سرمایه انسانی بیش از چهار میلیون دانشجوی مشتاق پایگاه اجتماعی و حدود شش میلیون دانش‌آموخته دانشگاهی و انبوه کشاورزان زحمتکش و مولد که کمتر از یک درصد آنان واجد تحصیلات عالی‌اند و کارگران صنعتی که در جامعه ما هویت درخسوری نیافتند و معلمان و استادان و فرهیختگان و نخبگان علمی که منتزشتان سریع‌تر از تعداد آنان باید ارتقاء یابد و صاحبان کسب و کار و سرمایه‌ها که هنوز قدرشان مبهم است را در این تحول تعریف نمایند.

انسان‌شناسان و روان‌شناسان و معلمان اخلاق نیز با آگاهی عمیقی که از فطرت و انگیزش و ویژگی‌های انسانی دارند به ما بگویند این حرص و ولع فوق‌العاده‌ای که بسیاری از آحاد جامعه برای تشخیص و برخورداری نشان می‌دهند چه بستر عادلانه‌ای برای تحرک اجتماعی و رقابت در خیرات بیابد تا با آتکاه به سرمایه معنوی بی‌بدیل ما به بزرگترین امتیاز رقابتی ایرانیان تبدیل شود.

فناوران و نوآوران و استادان مدیریت راهبردی و اقتصاددانان تدبیر نمایند که سرمایه طبیعی ایران به ویژه ۱۸۰ میلیارد بشکه نفت و دومین منابع گاز جهان چگونه به‌طور تصاعدی ارزش افزوده دانش‌بنیانی بیافریند که سرمایه فیزیکی پیشرفت کشور را تا حداقل یکصد سال آینده تضمین کند و معضل مزمن بیکاری را بدون دامن زدن به تورم درمان نماید.

به این ترتیب الگوی پیشرفت شامل چگونگی ارتقاء و فعال‌سازی عادلانه سرمایه‌های معنوی و انسانی و اجتماعی و طبیعی و فیزیکی کشور برای رسیدن به هدف‌های مطلوب است.

اندیشکده فکر به ریاست دکتر داوری اردکانی تشکیل می‌شود

اندیشکده فکر با شرکت گروهی از استادان و صاحب‌نظران رشته‌های مربوط و به ریاست استاد دکتر رضا داوری‌اردکانی رئیس فرهنگستان علوم جمهوری اسلامی ایران، تشکیل می‌شود. این اندیشکده به‌عنوان یک حلقه فکری عالی به بررسی نقش فکر و تفکر در سیر پیشرفت ایران و جهان و راه‌های توسعه و ترویج تفکر در کشور و دیگر موضوعات مربوط خواهد پرداخت.

کار گروه کشاورزی و منابع طبیعی بررسی مفهوم، جایگاه و راه‌کارهای امنیت غذایی را آغاز کرد

اولین نشست کار گروه تخصصی کشاورزی و منابع طبیعی الگو با حضور استادان، صاحب‌نظران و محققان دانشگاهی و مسئولان ذریخت از وزارت جهاد کشاورزی به منظور بررسی مفهوم، جایگاه و راهکارهای اساسی دستیابی به امنیت غذایی در الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت به ریاست دکتر عباسعلی زالی استاد دانشگاه تهران برگزار شد. شایان ذکر است کارگروه تخصصی کشاورزی و منابع طبیعی یک حلقه فکری و علمی برای مباحث تخصصی و نیز هماهنگی تلاش‌های ذریخت در سطح کشور است.

رؤسای شش اندیشکده الگو تعیین شدند

با حکم رئیس شورای عالی و رئیس مرکز، حجت الاسلام دکتر حمید پارسانیا عضو حقیقی شورای عالی انقلاب فرهنگی به سمت رئیس اندیشکده مبانی، دکتر غلامعلی افروز استاد نمونه کشوری به سمت رئیس اندیشکده خانواده و حجت الاسلام والمسلمین علیدوست محقق و مولف حوزه علمیه قم و مدرس پرسابقه درس خارج فقه به عنوان رئیس اندیشکده فقه و حقوق اسلامی و دکتر پناهی استاد دانشگاه علامه طباطبایی و رئیس کرسی نظریه‌پردازی جامعه‌شناسی به سمت رئیس اندیشکده امور اجتماعی، جمعیت و نیروی انسانی تعیین شدند. یادآور می‌شود قبل از این حجت الاسلام دکتر میرمعزی و دکتر جبل عاملی از اعضای شورای عالی مرکز به ترتیب به عنوان

دکتر پناهی، رئیس اندیشکده امور اجتماعی و جمعیت و نیروی انسانی	دکتر جبل عاملی، رئیس اندیشکده آمایش بنیادین	حجت الاسلام دکتر میرمعزی، رئیس اندیشکده عدالت	حجت الاسلام والمسلمین علیدوست، رئیس اندیشکده فقه و حقوق اسلامی	دکتر افروز، رئیس اندیشکده خانواده	حجت الاسلام دکتر پارسانیا، رئیس اندیشکده مبانی

با حضور رئیس مرکز الگوی ایرانی پیشرفت:

استراتژی‌ها و گرایش‌های جدید توسعه کشورها در اجلاس جهانی رهبران اقتصادی شد

همکاری‌های بین‌المللی در صنعت، تجارت و علم اعلام شده بود. دکتر واعظزاده که به دعوت مقامات چینی و انجمن مدیران آسیا و اقیانوسیه در این اجلاس شرکت کرده بود، تحت عنوان چرخه‌های بین‌المللی نوآوری سخنرانی کرد. وی با تشریح مدل‌های مختلف چرخه نوآوری، به تشریح شبکه‌های نوآوری کالا و خدمات در سطح ملی پرداخت و با تعریف ارتباطات نامتقارن بین شبکه‌های نوآوری مختلف، بر ضرورت همکاری واحدهای پیشرفته غیر هم‌نوع مثل دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌های فعال در یک کشور با موسسات طراحی و مهندسی و تولیدی پر رونق در کشور دیگر و تشکیل

دومین اجلاس جهانی رهبران اقتصادی باموضوع توسعه و نوآوری در بخش حقیقی اقتصاد با حضور حدود ۲۰۰ تن از استادان برجسته دانشگاه‌های شناخته شده دنیا، مدیران شرکت‌های برتر و Fortune ۵۰۰ و گروهی از نمایندگان مجالس و مقامات اجرایی و تجاری کشورهای مختلف در تاریخ ۱۴ الی ۱۶ شهریورماه به میزبانی مقامات استان جیلان چین و انجمن مدیران آسیا و اقیانوسیه در شهر چانگچون در شمال شرقی یکن برگزار شد. محورهای این کنفرانس استراتژی‌های توسعه کشورها و گرایش‌های جدید توسعه صنایع، گسترش حلقه‌های جهانی صنعت و ارتقای

نشست «بررسی عوامل تاریخی پیشرفت تمدن اسلام و ایران در دوره‌های معین» در کنگره تاریخ دانان ایران برگزار شد

ساز تغییر و تحول در همه ساختارهای سیاسی، فرهنگی، اجتماعی و دینی موجود دانست. از نظر وی توسعه انسانی، مهم‌ترین تحولی بود که رسول خدا(ص) ایجاد کرد. توسعه انسانی به این معناست که مردم بتوانند با اعتماد به نفس استعدادهای خود را شکوفا کنند. وی افزود: این اقدام رسول خدا(ص) در کنار ساختار شکنی باعث شد تمدن اسلامی به سرعت رو به بالا حرکت کند. وی گفت: در فاصله قرن دوم تا پنجم با کهنشانی از دانشمندان در عرصه‌های مختلف مواجه هستیم. این منحنی پیشرفت تا اواسط قرن چهارم در مسیر رشد قرار داشت. اما از این تاریخ به بعد شیب و سرعت حرکتش کاهش یافت و از اواسط قرن ششم دچار افت شد. متأسفانه عواملی مسیر حرکت منحنی را معکوس کردند که این شیب رو به پایین، تا عصر حاضر همچنان ادامه یافت و اصل و اساس این امر در بی‌توجهی به مفهوم توسعه انسانی و کم‌توجهی به بسیاری از اصول و آموزه‌های اصیل اسلامی است. دکتر ولوی سپس به انقلاب اسلامی اشاره کرد و خاطر نشان ساخت: پس از انقلاب اسلامی شرایطی فراهم شده که امکان شروع سیر صعودی حرکت فرهنگ و تمدن اسلامی وجود دارد و جامعه می‌تواند در جهت رشد سریع و پایه‌ریزی رنسانس جدید اسلامی حرکت کند.

ششمین کنگره تاریخ‌دانان ایران با حضور استادان، محققان و دانشجویان در شهریور ماه در همدان برگزار شد. در این کنگره، نشستی به موضوع «بررسی عوامل تاریخی پیشرفت تمدن اسلام و ایران در دوره‌های معین» اختصاص یافت که اساتید گروه تاریخ از دانشگاه‌های مختلف به بحث و بررسی عوامل تاریخی پیشرفت تمدن اسلام و ایران در دوره‌های معین پرداختند. رئیس انجمن ایرانی تاریخ در این نشست گفت: بحث توسعه و پیشرفت جزء بحث‌های اصلی جامعه و نظام ماست. به همین منظور و جهت تنظیم سند الگوی پیشرفت اسلامی ایرانی مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت تشکیل شده است که اهداف تعمیم و توسعه تفکر، تحقیق و نظریه‌پردازی درباره مبانی، شاخص‌ها و ابعاد گوناگون الگوی پیشرفت، ایجاد و حفظ فضای گفتگومانی حول محور الگو، طراحی، تدوین و پیشنهاد سند الگوی اسلامی ایرانی را دنبال می‌کند. دکتر ولوی ابراز کرد: قرار است انجمن ایرانی تاریخ با تشکیل کارگروهی به موضوع بررسی زمینه‌ها، عوامل و موانع تاریخی پیشرفت تمدن اسلامی بپردازد. استاد دانشگاه الزهرا(س) با ارائه توضیحاتی در ارتباط با تحولات فرهنگی و تمدنی تاریخ اسلام، به دوره‌های مختلف و فراز و فرود این تمدن اشاره کرد. وی در بخش دیگر سخنان خود ظهور اسلام را زمینه

نقشه راه طراحی الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت

این مقاله توسط حجت الاسلام دکتر علی ذولعظم، استادیار پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی نگاشته شده و در نخستین کنفرانس الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت، نقشه راه طراحی و تدوین الگو، ۱۳۹۱ ارائه شده است. نگارنده معتقد است طراحی، تولید و تدوین الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت، یک گام جهشی در مسیر تعالی ایران اسلامی است. طراحی الگویی متفاوت با الگوهای رایج توسعه بر اساس مبانی و ارزش‌های اسلامی و متناسب با شرایط و امکانات و نیازهای بومی با ابتکار و تفکر ایرانی زیربنایی‌ترین و بزرگ‌ترین ایده‌های است که به ابتکار رهبر فرزانه و دوراندیش انقلاب اسلامی مطرح شده و اکنون مسیر راهبری آن نیز مشخص شده است. قطعاً این کار سترگ بدون تلقی مشترک، نخبگانی از الگو و ترسیم نقشه راه روشن و توافق بر سر آن، نمی‌تواند به سرانجام مطلوب برسد. این مقاله، پیشنهاد اولی‌های است برای محورهای سوگیری‌های ضروری در راستای ترسیم «نقشه راه طراحی الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت». در

معرفی پایانه و ارسال

الگوی توسعه منابع انسانی در سطح ملی در راستای تحقق اهداف چشم‌انداز بیست ساله کشور

تا ایران به قدرت اول در زمینه اقتصادی، علمی- فناوری و ... در منطقه و با تأکید بر سهم برتر منابع انسانی در افاق ۱۴۰۴ دست یابد. رساله حاضر به دنبال ارائه مدلی نسبتاً جامع در زمینه راهبرد توسعه منابع انسانی در جهت تحقق اهداف چشم‌انداز بیست ساله کشور است. برای یافتن مدل مذکور با استفاده از تکنیک دلفی به بررسی دیدگاه‌های صاحب‌نظران و اساتید حوزه مدیریت منابع انسانی پرداخته شده و با جرح و تعدیل‌های ناشی از اظهارنظرهای کارشناسان به یک مدل کارشناسانه توافق و هم‌رایی حاصل گشته است. **کلیدواژه‌ها:** توسعه، توسعه منابع انسانی، راهبرد، چشم‌انداز.

بین‌المللی

مرکز تحقیقات توسعه شورای دولتی چین (بخش اول)

Development Research Center of State Council (DRC)

مرکز تحقیقات توسعه شورای دولتی چین (DRC) یک موسسه مشاوره و پژوهش درخصوص سیاست‌های جامع ملی است که مستقیماً زیر نظر شورای دولتی جمهوری خلق چین قرار دارد. این مرکز دارای تیمی متشکل از اقتصاددانان، کارشناسان و پژوهشگران در زمینه سیاست‌های اقتصاد کلان، راهکارهای توسعه و سیاست‌های اقتصادی منطقه‌ای، سیاست‌های صنعتی، اقتصاد روستایی، اقتصاد فنی، روابط اقتصادی خارجی، توسعه اجتماعی، گردش بازار، اصلاح و توسعه سازمانی، امور مالی و اقتصاد بین‌المللی است. از زمان تأسیس این سازمان در سال ۱۹۸۱ میلادی، مرکز تحقیقات توسعه شورای دولتی درگیر فرآیندهای سیاست‌گذاری دولت مرکزی از قبیل تدوین برنامه پنج ساله دولت برای توسعه ملی اقتصادی و اجتماعی و برنامه‌های توسعه بلند مدت است. همچنین این مرکز حمایت‌کننده یا مشارکت‌کننده بسیاری از طرح‌های پژوهشی ملی بوده و به مطالعه راهبردها و برنامه ریزی‌های

تحلیل مفهومی الگو

حجت‌الاسلام والمسلمین علی اکبر رشاد، در زمینه تحلیل مفهومی الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت اظهار داشت عبارت «الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت» از ترکیب چهار واژه ساخته شده است؛ یعنی الگو، پیشرفت، اسلامی، و ایرانی. هر یک از این چهار واژه یک سلسله مفاهیم و معانی خاصی را نمایندگی می‌کنند. واژه الگو به ارائه یک برش و مصداق از کل اشاره می‌کند؛ به عبارت دیگر وقتی می‌گوییم حکومت اسلامی یا حکومت دینی به یک نظام اشاره می‌کنیم که دارای ویژگی‌های ذاتی خاص خودش است، ولی برای اینکه این نوع نظام سیاسی در ظروف و بستر تاریخی، فرهنگی، اجتماعی و حتی سرزمینی و اقلیمی خاصی تحقق یابد لازم است الگویی طراحی شود؛ یعنی برای آن عنوان کلان قالبی محقق‌شدنی، که در آن ویژگی‌های تاریخی، فرهنگی، اجتماعی و احیاناً جغرافیایی و اقلیمی هم در نظر گرفته شده باشد، طراحی گردد. این کار طراحی الگو است و به آن الگوپردازی می‌گویند. اگر پیشرفت شیوه و سبکی از زندگی و یک جهان زیست ویژه قلمداد شود که مکتبی - مثلاً اسلام - آن را برای کمال و حیات انسانی ارائه کرده است، برای عملی کردن آن، افزون بر ویژگی‌های ذاتی تعبیه‌شده در این شیوه زندگی و سبک حیات، باید وضعیت زمان و مکان نیز در نظر گرفته شود و سپس از آن جهان زیست و سبک زندگی مصداقی طراحی گردد که بتواند در آن وضعیت زمانی و

پیشنهادهایی در خصوص تهیه و تدوین الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت

آقای دکتر خلیلی عراقی رئیس کمیته علمی نخستین کنفرانس الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت؛ پیش‌نویس نقشه راه طراحی الگو را که با استفاده از مقالات ارائه شده در کنفرانس تهیه شده است برای نظرخواهی از اعضای کمیته علمی ارسال نمودند. ذیلآ گزیده نظرات آقای دکتر کمیته علمی کنفرانس و استاد دانشکده اقتصاد دانشگاه تهران با موافقت ایشان درج می‌شود:

- علاوه بر تبیین وضعیت مطلوب جامعه اسلامی لازم است به بسترها و الزامات تحقق و چگونگی گذر به وضع مطلوب، به وضع موجود نیز توجه شود و شکاف میان وضع موجود با وضع مطلوب به‌طور دقیق‌تری مورد شناسایی قرار گیرد. با شناخت دقیق وضع موجود جامعه، امکانات و محدودیت‌های بالفعل و بالقوه است که می‌توان راهبردها و سیاست‌های منطقی و معقول را برای دوره گذر طراحی نمود.
- لازم است علاوه بر مطالعه و تحلیل تجربیات جوامع توسعه یافته و مطالعه آسیب شناسانه از روند گذشته و وضع موجود جامعه، این نکته نیز مورد توجه قرار گیرد که تا چه اندازه آرمان‌ها و اهداف ترسیم شده در قانون اساسی کشور در برنامه‌ها و سیاست‌های اقتصادی در دوره پس از پیروزی انقلاب تبیین شده و مورد ملاحظه قرار گرفته است. اگر آرمان‌های انقلاب اسلامی در مصوبات قانونی برنامه‌ها و سیاست‌ها تبلور پیدا کرده، باید ارزیابی شود که علل عدم دستیابی به آنها به لحاظ نظری و اجرایی چه بوده است. آیا درک مشترک و قابل اجماعی نسبت به آرمان‌های نظام (حداقل از منظر اقتصادی) میان قانون‌گذاران و سیاست‌گذاران وجود داشته است؟
- ضرورت دارد پیرامون نقطه نظرات مقام معظم رهبری از منظر اهداف، آموریت‌ها و راهبردهای تدوین الگو برداشتی دقیق کارشناسی صورت گیرد تا فهم مشترکی میان طراحان و تدوین

کنندگان الگو پدیدار شود. پس از آن در راستای گسترش و اشاعه این فهم مشترک (البته پس از تأیید مقام معظم رهبری) از طریق کارگاه‌های آموزشی پژوهشی و همایش‌های محدود تخصصی (در جمع کارشناسان و محققین علاقمند به موضوع) تلاش مستمری صورت گیرد تا ضمن رسیدن به مبانی نظری و پایداری مستحکم برای الگوی اسلامی، مفاهیم کامل‌تر و گسترده‌تری از ابعاد الگوی اسلامی در میان نخبگان علمی و کارشناسی جامعه حاصل شده و نهایتاً اقبال عمومی نسبت به الگو در سطح جامعه بروز عملی پیدا کند.

- به نقش اخلاق و ارزش‌های اخلاقی، نهادهای اجتماعی و سرمایه اجتماعی عنایت ویژه‌ای مبذول گردد. در مجموع ضرورت دارد طراحان الگوی اسلامی پیشرفت به عناصر مستحکم حکمرانی خوب (Good Governance) از منظر ارزش‌های اسلامی توجه کامل نمایند. در واقع با ملاحظه قرار دادن ابعاد حکمرانی خوب در مرحله طراحی و تدوین الگو موجب تقویت جنبه‌های بین‌المللی الگوی اسلامی پیشرفت شده تا الگوی اسلامی به عنوان یک نگرش جدید در صحنه بین‌المللی مورد اقبال واقع خواهد شد.
- با عنایت به دیدگاه‌ها و نظریه‌های رایج و اسلامی، سیاست‌ها و مسیر حرکتی برای تحقق قسط و عدالت مورد تعمق کارشناسی واقع شده و الزامات اجرایی، امکانات و محدودیت‌های پیش رو شناسایی و رصد گردد.
- یکی از ضعف‌ها و کاستی‌های اساسی در اجرای برنامه‌های ۵ ساله توسعه و بودجه‌های سنواری عدم پایش و نظارت بر اجرای آنها بوده و پیوند میان مصوبات قانونی و اجرا پیوسته دچار مشکل بوده است. لذا پیش‌بینی استقرار نظام پایش و نظارت بر طراحی و اجرای الگو در کلیه مراحل آن ضمانت اجرایی الگو را تقویت خواهد کرد.